

Sankt Olofsskolan
asa.jerfsten@skola.sundsvall.se

2011-04-18

Dnr 43–2010:5018

Skolbeslut för grundskola och obligatorisk särskola

efter tillsyn av Sankt Olofsskolan
i Sundsvalls kommun

Tillsyn i Sankt Olofsskolan

Datum: 2011-04-18

1 (4)

Dnr 43–2010: 5018

Åsa Jerfsten

Sankt Olofsskolan

asa.jerfsten@skola.sundsvall.se

Tillsyn i Sankt Olofsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Obligatorisk särskola årskurserna 1–5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sankt Olofsskolan och Sundsvalls kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Alla grundskoleelever vid Sankt Olofsskolan når inte de nationella målen. I årskurs 5 nådde exempelvis bara 43 procent av eleverna målen i svenska som andraspråk, 50 procent målen i matematik och 59 procent målen i engelska. Skolan måste således arbeta aktivt för att samtliga elever ska nå målen för utbildningen. Det är av stor vikt att undervisningen anpassas till varje elev och att särskilt stöd ges till de elever som behöver det. Exempelvis kan elever med utländsk bakgrund behöva studiehandledning på sitt modersmål, något som skolan måste tillgodose där sådana behov finns.

Det finns även brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolan uppvisar problem med att följa upp, utvärdera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling och resultat, och tydliga sammanställningar och utvärderingar på skolnivå saknas.

Sankt Olofsskolan måste vidare ta krafttag för att skapa en trygg skola för alla elever. I dagsläget sker alltför många incidenter och konflikter mellan elever. Lärandemiljön är till stor del bra under lektionstid, men arbete kvarstår för att skolmiljön i sin helhet ska bli lugn och trygg.

Skolan deltar inte i det etablerade samarbete som finns mellan mottagande skola och de övriga avlämnande skolorna i rektorsområdet som syftar till att skapa samsyn kring den nya läroplanen med kursplaner. Även på skolnivå finns ett behov av en större samverkan mellan arbetslagen för att ge eleverna möjlighet till överblick och se sammanhang i sitt lärande.

Skolinspektionen har i tillsynen av Sankt Olofsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

Grundskola

- Alla elever inom grundskolan ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan).
- Lärarna följer inte regelbundet upp, utvärderar och dokumenterar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav. Lärarna ger inte eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som uppfyller författningarnas krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp, utvärderas och dokumenteras på individ-, grupp- och skolnivå i samtliga ämnen och årskurser. Rektorn tar inte heller tillräckligt ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges. (2 kap. 2 § skollagen, 5 kap. grundskoleförordningen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 rektors ansvar).
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanens krav i ämnet hem- och konsumentkunskap så att eleverna ges möjlighet att nå målen i årskurs 5. (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, Kursplaner).
- Rektorn och lärarna tar inte tillräckligt ansvar för att öka och tydliggöra elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad. Rektorn och lärarna arbetar heller inte tillräckligt aktivt för att öka samverkan inom skolan och med mottagande skola i syfte att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang. (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans målinriktade arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling förstärks. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte fullt ut författningarnas krav. (14 a kap. 6-8 §§

Tillsyn i Sankt Olofsskolan

Datum: 2011-04-18

3 (4)

Dnr 43–2010: 5018

skollagen, 2 § Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling).

- Rektor säkerställer inte att skolans åtgärdsprogram fullt uppfyller förordningens krav. Studiehandledning på modersmål ges inte till de elever som har behov av det. (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1–2 §§, grundskoleförordningen).
- Rektorn fattar inte beslut om att undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för elever i enlighet med författningarnas krav. (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).
- Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas inte alltid vid skolan. (Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg).

Obligatorisk särskola

- Rektorn säkerställer inte att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag; 2 Mål och riktlinjer; 2.8 Rektors ansvar, 6 kap. 1 § särskoleförordningen).
- Lärarna ger inte eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som uppfyller författningarnas krav. (7 kap. 1 § särskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans målinriktade arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling förstärks. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte fullt ut författningarnas krav. (14 a kap. 6–8 §§ skollagen, 2 § Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektorn fattar inte beslut om att undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för elever i enlighet med författningarnas krav. (2 kap. 9 a § särskoleförordningen).
- Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas inte alltid vid skolan. (Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Sundsvalls kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sundsvalls kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sundsvalls kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

Skolinspektionen begär in en sammanställning av samtliga kunskapsresultat för att kunna bedöma skolans måluppfyllelse i årskurs 5.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Sara Lyrenäs och Mårten Olsson, samt undervisningsrådet Eva Edlund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Ulf Pantzare

Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Sankt Olofsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Sankt Olofsskolan den 16 och 17 mars 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Sankt Olofsskolan

Tabell 1.: Antal elever på Sankt Olofsskolan

Sankt Olofsskolan	Antal elever
Förskoleklass	71
Grundskola	185
Obligatorisk särskola	8

Källa: Skolans rektor, Åsa Jerfsten

Sankt Olofsskolan ligger ca 2 km från Sundsvalls centrum i det norra skolområdet. I skolan finns 264 elever indelade i förskoleklass, åldershomogena klasser i grundskolans årskurser 1–5, samt en klass med elever i årskurserna 1–5 i den obligatoriska särskolan. Lärarna är indelade i fyra arbetslag med personal som arbetar i förskoleklass till och med årskurs 1, årskurserna 2–3, 4–5 samt grundsärskola. De flesta av eleverna går vidare till fortsatta studier vid Höglundaskolan.

Tillsynsprotokoll för Sankt Olofsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat**Bedömningsområde: Kunskaper****Bedömning:**

Sankt Olofsskolan måste genomföra insatser för att ge alla elever inom grundskolan möjlighet att nå lägst mål att uppnå i alla ämnen. Skolan har inte redovisat en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Kursplanerna

Motivering:*Grundskola*

Av skolans sammanställning för grundskolans resultat framgår att samtliga elever i årskurs 3 läsåret 09/10 nådde målen i svenska. Andelen elever som nådde målen i svenska som andraspråk var 44 procent och matematik 74 procent.

Motsvarande siffror för årskurs 5 var; svenska 91 procent, svenska som andraspråk 43 procent, matematik 50 procent och engelska 59 procent. Vidare framgår hur stor andel av eleverna som inte nått målen i ett eller flera av dessa ämnen; 67 procent.

Hur hög måluppfyllelsen är i övriga ämnen inom grundskolan har skolan inte presenterat.

Av offentlig statistik framgår att vid nationella ämnesprov i årskurs 5 läsåret 09/10 nådde 47-71 procent av eleverna kravnivån i svenska i de olika delproven. Motsvarande andel i matematik var 50-53 procent och engelska 53-77 procent.

Sammantaget visar detta att det finns stort utrymme för resultatförbättringar vid Sankt Olofsskolan. Skolan behöver för att åstadkomma detta bland annat förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete genom att analysera måluppfyllelsen i de olika ämnena.

Kunskapsresultaten har dock inte kunnat bedömas i helhet på grund av att skolan saknar en sammanställning av kunskapsresultaten för årskurs 5. Se vidare under bedömningsområdet Rektors ansvar för utvärdering och uppföljning.

Obligatorisk särskola

Av skolans sammanställning för den obligatoriska särskolan framgår att samtliga elever uppnådde de nationella målen läsåret 09/10.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett tydligare ansvar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen avseende den obligatoriska särskolan.

Författningsstöd

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag; 2 Mål och riktlinjer; 2.8 Rektors ansvar, 6 kap. 1 § särskoleförordningen

Motivering

Obligatorisk särskola

Vid intervjuer framkommer uppgifter om att några elever inom den obligatoriska särskolan deltar både i undervisning integrerade i klasser i grundskolan och i sin ordinarie klass i samma ämne. För dessa elever upprättas omdömen i förhållande till målen i obligatoriska särskolans kursplan. Lärare i grundskolan beskriver vid intervju detta upplägg som svårhanterligt eftersom elevernas undervisning då inte kan ske i ett sammanhang. Eleverna blir mer av besökare i grundskolans klasser än integrerade i klassen enligt dessa. Det faktum att lärarna för dessa elever ingår i separata arbetslag gör dessutom att samtal som rör undervisningen sker i begränsad omfattning.

Skolinspektionen vill betona att kursplanerna för grundskolan och den obligatoriska särskolan skiljer sig åt både vad gäller vilka mål som elevens ska nå samt antalet undervisningstimmar. Även i de fall en elev som är inskriven i särskolan är integrerad i en klass i grundskolan är huvudregeln att särskolans kursplaner ska gälla för denna elev. Efter beslut av rektorn i särskolan får dock avvikelser göras från särskolans timplan som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att lärarna på ett tydligare sätt behöver följa upp, utvärdera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav. Vidare måste arbetet med att ge eleverna och elevernas vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling genom individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen förbättras.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen, 7 kap. 1 § särskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:*Grundskola*

Vid Sankt Olofsskolan beskriver lärarna att uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling och resultat för de elever som nyligen anlänt till Sverige är svår att göra. Lärarna uppger att de undervisar ett flertal elever som de inte kan kommunicera tillfredsställande med utan tolk. Detta medför även svårigheter när de ska bedöma elevernas kunskaper. För svenskspråkiga elever uppger lärare och rektorn dock att uppföljning och utvärdering fungerar bra i samtliga ämnen. Däremot sker dokumentationen av kunskapsutvecklingen i begränsad omfattning hos lärarna. Det är dessutom upp till respektive lärare att avgöra vad som ska dokumenteras och hur detta ska ske.

Rektorn och personalen uppger att individuella utvecklingsplaner (IUP) upprättas för samtliga elever, samt att utvecklingssamtal genomförs varje termin med samtliga elever och föräldrar.

De IUP som Skolinspektionen har tagit del av är dock kortfattade i sina framåtsyftande delar och saknar i vissa fall en tydlig koppling till de nationella målen. De mål som finns uppsatta har i flera fall karaktären av aktiviteter. Vidare läggs ofta ett stort ansvar på hemmet istället för på skolan för att eleven ska utvecklas mot målen.

Av uppgifter från skolan framgår vidare att skriftliga omdömen inte ges i alla ämnen eleverna får undervisning i. Omdömen ges i ämnena svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska, idrott, samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. De omdömen som upprättas i dessa ämnen är i vissa fall så kortfattade att det inte går att utläsa vad eleven faktiskt kan, utan om eleven beräknas nå de nationella målen eller ej, samt en social beskrivning. I något fall framgår inte heller om eleven bedöms uppnå målen eller ej utan bara om eleven deltagit i undervisningen.

Även när eleverna har blockläsning (ämnesövergripande undervisning i samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen i ämnesblock) är utgångspunkten att IUP ska innehålla skriftliga omdömen om kunskapsutvecklingen i varje ämne som eleven får undervisning i. Det kan dock vara rimligt att man i de lägre årskurserna ger de skriftliga omdömena i ämnesblock om man bedriver en ämnesövergripande undervisning. Från och med årskurs fem då det finns mål att uppnå i alla ämnen ska dock skriftliga omdömen ges i varje ämne.

Skolinspektionen vill även poängtera att de skriftliga omdömena varken ska innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper utan ska relatera till de nationella målen.

Obligatorisk särskola

Vid Sankt Olofsskolan uppger rektorn och personalen att IUP upprättas för samtliga elever inom den obligatoriska särskolan, samt att utvecklingssamtal genomförs varje termin med samtliga elever och föräldrar.

De IUP som Skolinspektionen har tagit del av är dock kortfattade i sina framåtsyftande delar och saknar i vissa fall en tydlig koppling till de nationella målen. De mål som finns uppsatta i IUP har i flera fall karaktären av aktiviteter. Vidare läggs ofta ett stort ansvar på hemmet istället för på skolan för att eleven ska utvecklas mot målen.

Enligt uppgifter från skolan och enligt de dokument Skolinspektionen tagit del av upprättas det skriftliga omdömen i flertalet av de ämnen som eleven har undervisning i. Även för särskolans elever är de skriftliga omdömen som upprättas i många fall så kortfattade att det inte går att utläsa vad eleven faktiskt kan, utan beskriver om eleven beräknas nå de nationella målen eller ej. Därtill finns beskrivningar av vad eleven arbetat med och kommentarer om eleven exempelvis visat intresse, arbetar duktigt och trivs. I årskurs 5 upprättas gemensamt omdöme för samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen, vilket gör att skriftliga omdömen av ämnen som ingår i ämnesblocken saknas. Se ovanstående beskrivning avseende omdömen vid blockläsning.

För vidare arbete se Skolverkets allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp, utvärderas och dokumenteras på individ-, grupp- och skolnivå i samtliga ämnen och årskurser. Rektorn behöver även ta ett större ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, 5 kap. grundskoleförordningen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Grundskola

Av dokumentation och via intervjuer framkommer att löpande kartläggningar av elevernas individuella kunskapsutveckling görs i ett antal ämnen, bland annat syftande till att kunna sätta in särskilt stöd där behov finns och som underlag för skriftliga omdömen. Som tidigare beskrivits avseende lärarnas bedömning och utvärdering så har inte skolan en strategi för löpande dokumentation av elevernas kunskapsutveckling på individnivå. Skolan har heller inte presenterat någon sammanställning av kunskapsresultaten på grupp- eller på skolnivå i samtliga ämnen.

Ett utvärderingsarbete på skolnivå har genomförts avseende skolans arbete med särskilt stöd, vilket bland annat redovisas i skolans kvalitetsredovisning. Det saknas dock en bedömning av vilka insatser av särskilt stöd som under läsåret varit

framgångsrika inom ramen för skolans åtgärdsprogram. Vidare saknas reflektion kring vilka beslut som behöver tas avseende skolans resurser för särskilt stöd med anledning av utvärderingen. Vid intervju framkommer heller inga exempel på beslut som tagits med anledning av utvärderingsarbetet.

Rektorens roll är att leda skolans kvalitetsarbete och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Rektorn vid Sankt Olofsskolan behöver tillsammans med personalen ytterligare följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs och åtgärder för utveckling kan vidtas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte utgår från och omfattar kursplanernas krav i ämnet hem- och konsumentkunskap så att eleverna har möjlighet att nå målen i årskurs 5.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, Kursplaner

Motivering:

Grundskola

Av skolans timplan och vid intervjuer framgår att skolan inte ger undervisning i hem och konsumentkunskap trots att det finns nationella mål att nå i årskurs fem. Skolinspektionen vill betona att skolan måste bedriva en sådan undervisning så att eleverna ges möjlighet att nå de nationella målen i ämnet hem- och konsumentkunskap.

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna mer aktivt behöver arbeta för att öka och tydliggöra elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad. Rektorn och lärarna behöver också mer aktivt arbeta för att öka samverkan inom skolan och med mottagande skola i syfte att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Motivering:*Grundskola*

Vid intervju med elever och personal framkommer att det inte är tydligt för eleverna på vilket sätt de har inflytande över undervisningens innehåll, arbetssätt och redovisningsformer. Enligt eleverna har de stort inflytande över mer praktiska frågor som regler och raster, medan de har svårare att ge exempel på hur och i vilka delar av undervisningen de kan ha inflytande över. Lärare och elever är överens om att undervisningen vid skolan sker med en hög grad av individanpassning då eleverna har mycket olika förkunskaper i olika ämnen beroende på tidigare skolgång. Lärarna beskriver också hur de exempelvis initialt kartlägger elevernas kunskaper i anslutning till att nya moment inleds. De uppger också att de i hög grad känner till vad eleverna tycker om att göra. Däremot ger lärarna begränsade konkreta exempel på vilket inflytande eleverna kan ha på undervisningen och beskriver också att det ofta handlar om praktiska frågor.

Skolinspektionen vill poängtera skolans ansvar att se till att eleverna stimuleras att engagera sig i sin egen utbildning. Genom att informera om mål och uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Enligt rektor och lärare så finns bland Sundsvalls södra skolor ett väl utvecklat samarbete mellan ett antal skolor, i vilket bland annat den skola som tar emot de flesta elever från Sankt Olofsskolan ingår. Samarbetet handlar om att skapa samsyn kring den nya läroplanen med kursplaner för att kunna ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang i sitt lärande. I detta arbete ingår inte Sankt Olofsskolan och skolan har heller inte tidigare samverkat med mottagande skola kring undervisningens uppbygg och undervisningsmetoder. Överlämnandesamtal om enskilda elever genomförs dock med mottagande skola. Även på skolnivå behöver samverkan utvecklas avseende detta.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att skolans målinriktade arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling förstärkas. Skolinspektionen bedömer vidare att detta arbete behöver dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 6-8 §§ skollagen, 2 § Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:*Grundskola och obligatorisk särskola*

Enligt skollagen ska det upprättas en årlig plan mot kränkande behandling och enligt diskrimineringslagen ska det upprättas en likabehandlingsplan. Dessa planer kan slås samman, vilket är gjort vid Sankt Olofsskolan. Av intervjuer med elever och lärare framgår att eleverna inte medverkat vid upprättandet av planen. I planen är det tydligt vilka åtgärder skolan identifierat som viktiga att påbörja eller genomföra under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen saknar också en redogörelse för hur de planerade åtgärderna föregående år har genomförts.

Vid intervju med personal och elever vid skolan framkommer att det förekommer förhållandevis många konflikter och slagsmål mellan elever. Situationen i klassrummen är lugn och trygg, medan elevernas tid i korridorer, på skolgården och på väg till och från skolan präglas mer av incidenter. Skolan arbetar med ett flertal insatser för att främja gott klimat och förebygga konflikter. Exempelvis genomförs samtal om kompis-skap och ordningsregler i klasserna. Vidare förekommer meningsfulla aktiviteter på raster, rastvärdar (rastvakter) finns på skolgården mm. Trots detta uppstår konflikter som personalen på skolan uppger till stor del beror på bristande kommunikation mellan eleverna. Skolan är mångkulturell och omfattar olika skolformer, vilket personalen anger kan vara en starkt bidragande orsak. Både personal och elever beskriver att stämningen vid skolan är god, men att ytterligare insatser behövs för att skapa en gemensam värdegrund bland eleverna.

Skolinspektionen bedömer utifrån detta att skolan måste förstärka det målinriktade arbetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling, samt i högre grad utgå från den situation som råder på skolan i detta arbete.

För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde:** Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram behöver förbättras. Rektorn måste även se till att studiehandledning på modersmål ges till de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1–2 §§ grundskoleförordningen

Motivering:*Grundskola*

Vid Sankt Olofsskolan uppger rektorn, lärarna och elevhälsoteamet att det finns ett väl utarbetat system för att identifiera elever som kan vara i behov av särskilt stöd och ändamålsenliga rutiner för att ge ansvariga pedagoger stöd av kollegor samt specialpedagogisk konsultation. Utgångspunkten är att ge eleven stöd i klassen, men skolan har även möjlighet att erbjuda elever stöd utanför klassen om det bedöms som mest ändamålsenligt.

De exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynen varierar i kvalitet. Exempelvis så beskrivs målsättningen i ett åtgärdsprogram att eleven ska få vuxenstöd i skolarbetet, vilket snarare är ett medel än ett mål. Insatser på organisations- och gruppnivå saknas också i de exempel som Skolinspektionen tagit del av. De insatser som beslutas har istället inriktats mot den enskilda eleven. Det framgår heller inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen vill poängtera att av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas och utvärderas. För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd är det viktigt att Sankt Olofsskolan arbetar vidare för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Elever med annat modersmål ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. I intervjuer framkommer att studiehandledning på modersmålet inte ges till samtliga elever vid Sankt Olofsskolan som bedömts ha behov av detta. Skolan hänvisar bland annat till att tillräckligt många lärare inte finns att tillgå i kommunen.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte fattar beslut om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för elever i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 15 § grundskoleförordningen, 2 kap. 9 a § särskoleförordningen

Motivering:*Grundskola och obligatorisk särskola*

Vid Sankt Olofsskolan får elever undervisning i svenska som andraspråk. Vid intervju med rektor framkommer dock att inga formella beslut har fattats avseende dessa elever.

Skolinspektionen vill klargöra att elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk ska få sin svenskundervisning med utgångspunkt från kursplanen i svenska som andraspråk i stället för kursplanen i svenska. Det är rektorn som ska besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg inte alltid iakttas.

Författningsstöd:

Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Motivering:

Grundskola och obligatorisk särskola

Vid Sankt Olofsskolan begärs inte alltid utdrag ur belastningsregistret från första dagen när vikarier tillfälligt arbetar i skolan, enligt rektorn. Utdrag begärs men det kan dröja ett par dagar. Om möjligt använder skolan dock samma vikarier återkommande och då finns utdrag redan färdigt vid skolan.

Skolinspektionen vill klargöra att den som inte lämnat registerutdrag inte får anlitas eller tas emot i verksamheten.